

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@ncre.gov.ua; веб-сайт: www.ncre.gov.ua

Полтавська обласна рада

вул. Соборності, 45, м. Полтава, 36014
info@oblrada-pl.gov.ua

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) розглянула звернення Полтавської обласної ради від 14.12.2021 № 01-17/3068, що надійшло листом Офісу Президента України від 03.02.2022 № 44-01/283, надісланим листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 08.02.2022 № 3600/0/2-22, і в межах компетенції повідомляє.

Статтею 5 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що до повноважень Кабінету Міністрів України у сфері ціноутворення належить забезпечення державної цінової політики, здійснення державного регулювання цін та визначення повноважень органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Відповідно до положень статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) питання регулювання діяльності (у тому числі контролю) підприємств сфери теплопостачання, зокрема у частині ліцензування та встановлення тарифів для суб'єктів господарської діяльності у сфері теплопостачання не належить до повноважень НКРЕКП.

Водночас, слід зауважити, що оскільки НКРЕКП не є підписантом Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2021/2022 рр. (далі – Меморандум), який було укладено 30.09.2021 між Кабінетом Міністрів України, «Нафтогаз України», Офісом Президента України, Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Палатою місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад, питання забезпечення дотримання визначених Меморандумом домовленостей знаходиться поза межами компетенції НКРЕКП.

Відповідно до Закону про НКРЕКП та Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу) НКРЕКП не має повноважень щодо забезпечення проведення цінової політики на ринку природного газу (в частині встановлення цін на природний газ).

Закон про ринок газу передбачає, з одного боку, державне регулювання монопольних ринків (транспортування, розподіл, зберігання природного газу), з іншого – розвиток вільної добросовісної конкуренції на товарному ринку природного газу. Тобто, на оптовому і роздрібному ринках природного газу має діяти принцип вільного ціноутворення (крім випадку, коли з метою з

UB
НКРЕКП
№ 2374/18-4/7-22 від 05.04.2022
КРЕГАРНОСУСНП/2022/7-05
2B6C7DF9A3891DA1040900006DEBB5008D684903
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
Ідентифікаційний код 22530614
Реєстраційний № 25/1122
«06» 04 2022

процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу покладені спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України), вільного вибору постачальника, безоплатної зміни постачальника, що передбачено частиною другою статті 12 та частинами першими статей 13 і 14 *Закону про ринок газу*.

Права та обов'язки постачальників і споживачів визначаються *Законом про ринок газу*, Цивільним і Господарським кодексами України, правилами постачання природного газу, іншими нормативно-правовими актами, а також договором постачання природного газу.

Законом про ринок газу передбачено, що на підставі типових договорів, затверджених Регулятором, здійснюється постачання природного газу побутовим споживачам та постачання природного газу постачальником «останньої надії». При цьому постачання природного газу іншим споживачам здійснюється на підставі договорів, що укладаються відповідно до вимог Цивільного та Господарського кодексів України та повинні містити істотні умови, визначені статтею 12 *Закону про ринок газу*.

Разом з тим, відносини, які виникають між постачальниками та споживачами природного газу, з урахуванням їх взаємовідносин з операторами газорозподільної системи/газотранспортної системи регулюють Правила постачання природного газу, затверджені постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496.

Варто зазначити, що договір постачання природного газу споживачу, що не є побутовим, не є типовим або примірним, а отже відповідно до частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі вільного волевиявлення, коли сторони мають право погоджувати на свій розсуд будь-які умови договору, що не суперечать законодавству. Враховуючи вищезазначене, керуючись положеннями статті 179 Господарського кодексу України, сторони (постачальник та споживач) мають право погоджувати на свій розсуд будь-які умови договору, у тому числі щодо визначення обсягів постачання та порядку їх коригування, ціни природного газу, порядку здійснення розрахунків тощо.

Слід також зазначити, що згідно зі статтею 6 Господарського кодексу України, загальними принципами господарювання в Україні є заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини.

Довідково повідомляємо, що врегулювання питання заборгованості за природний газ (у т. ч. виробників теплової енергії), передбачено, зокрема положеннями *Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення»* згідно з якими, для участі у процедурі врегулювання заборгованості теплопостачальні та теплогенеруючі організації, підприємства централізованого водопостачання та водовідведення включаються до реєстру, який веде центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, порядок ведення та користування яким затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2017 № 93.

Член НКРЕКП

О. Магда

Герасимчук О.О.